

van Calvijn houdt, kijkt hij even na wat deze ervan zegt: „Verder wordt van hen gezegd dat zij den Heiligen Geest wederstaan, omdat zij Hem, wanneer Hij in de profeten tot hen spreekt, halsstarrig verwerpen." Hij denkt ook aan de kinderen des Verbonds, die het verbond verwerpen en vraagt zich af: is dan in het genadeverbond Gods genade niet tot hen gekomen en door hen weerstaan?

Inderdaad, het zou voor ons gereformeerde volk niet overbodig zijn geweest „de Schrift te laten spreken ten bewijze, dat de genade Gods in Christus nooit haar karakter van onwederstandelijkheid verliest". Dan zou daarmee tevens bewezen zijn, dat Prof. Hepp recht heeft van dit „critische gevoelen" te schrijven — zooals ook nog op pag. 38 staat: „Maar waarom dacht het niet een weinig dieper door? Dan zou het zelf hebben gemerkt, dat het zóó in conflict moest geraken met de openbaring Gods."

Ook op dit punt maakt Prof. Hepp zich te spoedig af van de problemen der gereformeerde dogmatiek. Wat zij opmerkt over de onwederstandelijkheid der wederbarende genade breidt hij uit tot andere gebieden van Gods handelen¹⁾. Het zou een klein kunstje zijn, de een of andere gereformeerde belijdenis tegen hem aan te voeren, en daarin zijn eigen methode te volgen. Maar waarom dient het? Een blik in Möllers boek over de gereformeerde belijdenisschriften is voldoende; in het register staan naast elkaar een kopje over de onwederstandelijke en een over wederstandelijke genade²⁾. Waar gaan we toch heen? „Single-track-theo-

1) Dr H. Bavinck, Geref. Dogmatiek IV, 4e druk, 57/8: „De term „gratia irresistibilis" (onwederstandelijke genade, K. S.) is eigenlijk niet van Gereformeerde afkomst, maar werd door Jezuïeten en Remonstranten gebruikt, om daarmee de leer van de efficacia gratiae (de kracht-tot-doorwerking der genade, K. S.), gelijk ze door Augustinus en zijne geestverwanten werd voorgestaan, te karakteriseren. Zelfs hadden de Gereformeerden tegen dezen term wel eenig bezwaar, omdat zij volstrekt niet wilden ontkennen, dat de genade dikwerf, ja door den natuurlijke mensch ten allen tijde weerstaan werd en dus ook weerstaan kon worden. Zij spraken daarom liever van de efficacia of van de insuperabilitas (onoverwinnelijkheid, K. S.) gratiae (der genade), of verklaarden den term irresistibilis (onwederstandelijk) zoo, dat de genade finaliter (ten leste, K. S.) onweerstaanbaar was. De staat van het geschied was alzo niet, of de mensch Gods genade telkens weerstand en weerstaan kon, maar of hij ten slotte, op het bepaalde oogenblik, dat God hem wederbaren wilde, en met de gratia efficax in z'n hart werkte, die genade nog verwerpen kon."

2) Cumberland-Confessie (1883): „This call of the Holy Spirit is purely of God's free grace alone.... This call is not irresistible, but is effectual in those only who.... freely surrender themselves wholly to Christ."

logy", oeh ja. We zitten er midden in, als we niet tegen zulke argumentatie ons wapenen. Het gaat hier om een opinie, die niet door mij voorgedragen is. Maar even goed betreur ik, dat zóó er tegen opgekomen wordt.

Verschillende andere stukken blijven staan wegens plaatsgebrek. Overigens in „Credo" niets Neues, van dit front geen nieuws. Het blijft „er buiten".

K. S.

BOEKBESPREKING

Zondagsschooluitgaven Firma G. F. Callenbach, Nijkerk.

Ook dit jaar zond ons de Firma Callenbach haar bekende Zondagsschooluitgaven.

Gelezen? Neen. Wel hier en daar ingezien. Ons oordeel kan hetzelfde zijn als in vorige jaren. K. S.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweelut te: Capelle a. d. IJssel: J. W. Tunderman te Vrouwepolder en D. K. Wielenga te Bellingwolde.

Beroepen te: Capelle a. d. IJssel: D. K. Wielenga te Bellingwolde. Deventer (vacature Dr P. G. Kunst): H. Mulder te Hornhuizen-Kloosterburen.

Heemstede (2e pred. plaats): E. T. v. d. Born te Helpman.

Staphorst: Cand. A. de Boer te Den Haag.

Aangenomen naar:

Den Helder: P. Veenhuizen te Soerabaja, met verlof hier te lande.

Staphorst: Cand. A. de Boer te Den Haag.

Bedankt voor:

Oudewater: J. M. Kroes te Dalen.

Intrede te:

Hoogersmilde: Cand. A. Bos. Tekst: Matth. 16:18 en 19a.

Benoemd tot Hulprediker te:

Almelo: Cand. J. J. de Vries te Kinderdijk.

Schiedam: Cand. J. S. v. d. Bos te Leiden.

Winschoten: Cand. T. Lopers te Ruinerwold.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

De Classis Schiedam der Geref. Kerken heeft praeparatoir

geëxamineerd en toegelaten, om te staan naar den Dienaar Woorden en der Sacramenten, cand. J. v. d. Schaft. Hij gaarne Zondags de kerken dienen en een eventueel beroep stond in overweging nemen. Zijn adres is: Vlaardingen, Rijkstraat 9, Telefoon 768.

Hulpredikers.

Cand. W. Wynia heeft deze week zijn arbeid als prediker bij de Geref. Kerk van Sappemeer, met standplaats Foxham, aangevangen. Hij blijft beroepbaar, en is een bepaald aantal Zondagen in de gelegenheid, om de kerken te dienen. Zijn adres is: Sluiskade 3, Hoogezand, telef. 147.

— Het adres van Cand. H. J. Banga, hulpred. te Zeist, thans: Acaciaaan 2, Zeist. Cand. Banga kan iederen Zondag de Kerken dienen en terstond een beroep in overweging nemen.

Argentinië.

Het adres van Ds A. C. Sonneveldt, Geref. predikant Buenos Aires, is niet meer Herrera 1572, maar Caseros 1572.

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND."

Beroepen te:

Zaandam: M. Hinlopen te Amstelveen.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Aangenomen naar:

Meerkerk: P. de Groot te Gorinchem.

Bedankt voor:

Groningen: W. Bijleveld te Haarlem-Centrum.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Bleiswijk: Cand. H. Jongebreur te Capelle a. d. IJssel.

Boyl: W. G. van der Lecq te Kantens.

Made (toez.): Cand. J. B. Oskamp te Den Helder.

Rijnsburg (toez.): G. C. van Niftrik te Vollenhove.

Aangenomen naar:

Egmond-Binnen: Cand. G. J. Rasch te Utrecht.

Maasdam-Cillaarshoek: Cand. G. Koch te Utrecht.

Uithuizermeeden: H. Y. Talens te Sloten (Fr.).

Bedankt voor:

Amsterdam (vac. P. J. Roscam Abbing): D. J. Vossen te Vlissingen.

Eenrum: D. T. Los te Heerenveen.

Wijngaarden: Cand. H. Jongebreur te Capelle a. d. IJssel.

Intrede te:

Amstelveen: J. van Kuiken. Tekst: Math. 5:13a.

Holwierde: M. A. Visser. Tekst: Joh. 3:16.

Afscheid van:

Amerongen: Chr. J. Schweitzer. Tekst: Luc. 21:33.

Overleden:

H. A. Leenmans Sr., em.-pred. te Harlingen, 93 jaar.

A. H. Magendans, pred. te Maasbommel, 67 jaar.

Lezers van „De Reformatie", die met zooveel sympathie dit blad ontvangen, wilt ook uw FAMILIE-ADVERTENTIES ter plaatsing zenden. ::

Van het Artikel „Dr KUYPER IN DE CARICATUUR", door D. de Wit, geplaatst in het Kuyper-herdenkingsnummer van ons blad, maakten we een getalietje overdrukken in brochurevorm, welke wij verkrijgbaar stellen à 15 cent. Toezending na ontvangst van het bedrag.

Oosterbaan & Le Cointre, Goes.

Heden verscheen:
HET GROTE BOEK

Voor de kleinsten verteld

DOOR

J. C. DE KONING

2e Herz. en vermeerderde druk

Met 52 tekeningen

van HENK POEDER

Dit boek bevat 211 Bijbelsche vertellingen voor de kleuters van vier tot acht jaar. Een boek om uit voor te lezen. Het brengt de kleintjes op bij hun leeftijd passende wijze in aanraking met den Bijbel, en leidt hen tot den Grooten Kindervriend. Een prachtig hulpmiddel bij de vertelling van de Bijbelsche Geschiedenis in huis, op School en Zondagsschool. Dit groote werk van 335 bladz. in groot formaat met talrijke mooie tekeningen kost slechts f 1.90 - Gebonden f 2.50

IN ELKEN BOEKHANDEL

J.H. Kok N.V. Kampen

Heden verscheen:

BRANDENDE HARTEN

DOOR

GERA KRAAN-VAN DEN BURG

Dit is een historische roman, die ons binnenvoert in de kringen van Reveil en Scheiding en een interessant tijdsbeeld geeft van de eerste helft der 19e eeuw. Het is de roman over Suzie van Hall, wier leven was: liefde en lijden. Dit boek brengt U in innig contact met deze ideale vrouw, wier historische betekenis gering is, maar die uitblinkt in karakter-schoonheid en zielegrootheid.

IN ELKEN BOEKHANDEL

Prijs f 2.90 - Geb. f 3.75

J.H. Kok N.V. Kampen

VERSCHEENEN:

GELOFS- EN GEBEDSGENEZING

DOOR

Dr G. BRILLENBURG WORTH,

Geref. Pred.

EN

Dr G. A. LINDEBOOM, Arts.

Prijs . . . f 0.75

(Geschriften van de Vereen. voor Geestelijke Volksgezondheid op Gereformeerden grondslag).

Verkrijgbaar in den Boekhandel.

Uitgave: J. H. DONNER, Rotterdam (Giro 5495)

Chr. Muziektijdschrift

„DE HARP"

met

maandelijkse Muziekbijlage

f 1.50 per jaar

onder redactie van F. PIJLMAN

Neemt proef met een abonnement en U zult algehele voldoening smaken.

Administratie-Adres:

1e Helmersstraat 94 - Amsterdam (W.)

5 hechte banden aan het Christel. beginsel

In huis en op 't werk een goede en goedkoop krant!

In het maatschappelijk leven dezer eeuw neemt het dagblad een zoo bijzondere en zoo voorname plaats in, dat wij ons onze samenleving zonder dagblad moeilijk kunnen voorstellen. Men mag dan ook zeggen, dat — praktisch gesproken — iedereen tegenwoordig een dagblad leest om op de hoogte te blijven van het dagelijksch wereldgebeuren. Men heeft daarbij de keus uit verschillende dagbladen en het is daarom begrijpelijk, dat degenen, die het geheele leven willen zien in het licht van hun Christelijk beginsel, een krant wenschen, welke uitkomt voor deze beginselen en ze voorstaat in haar inhoud.

De Rotterdammer

is het oudste blad van de VIJF en bestrijkt het geheele land buiten de rayons der overige vier. Prijs der volledige editie voor Rotterdam en omgeving, alsmede de post-editie per kwartaal f 3.—, p. week 23 ct. Voor alle overige Agentschappen per kwartaal f 3.—, p. week 20 ct.

Bureau: Goudsche Singel 105, Rotterdam

N. Haagsche Courant

het onmisbare blad voor Den Haag en omstreken.

Prijs per kwartaal f 3.—, per week 23 ct.

Bureau: Torenstraat 27, Den Haag

N. Utrechtsche Courant

waarmede Provincie en Stad Utrecht en het Gooi, een eigen blad kregen.

Prijs per kwartaal f 2.60, per week 20 ct.

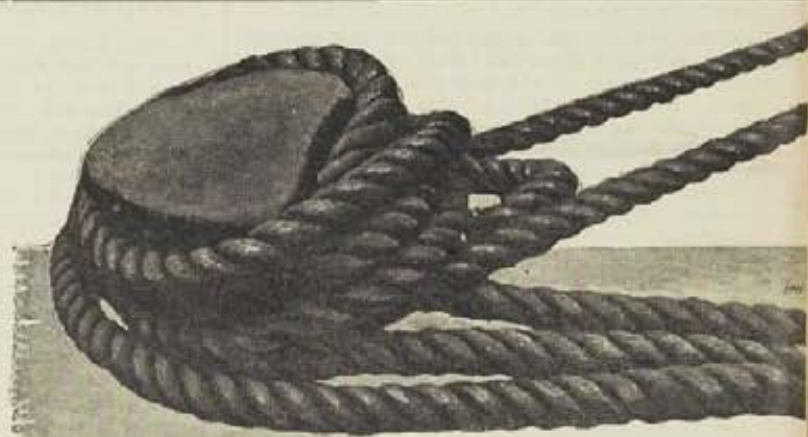
Bureau: Drift 13, Utrecht

N. Leidsche Courant

de onderlinge band voor Leiden, de bollenstreek en de Rijngemeenten.

Prijs per kwartaal f 2.35 per week 18 ct.

Bureau: Breestraat 123, Leiden

Het mag langzamerhand als bekend worden verondersteld, dat

de vijf samenwerkende Christelijke dagbladen juist door hun samenwerking in staat zijn, een rijken inhoud vol variatie voor den laagst mogelijken prijs hun lezers aan te bieden.

De verschillende bladen voldoen aan de behoefte, welke de lezers hebben aan Nieuws uit de omgeving, terwijl het Algemeen Gedeelte evengoed ruim verzorgd is, waarbij het onovertroffen Zondagsblad afzonderlijk mag vermeld. Familie-advertenties, opgegeven aan één blad worden in de vijf bladen opgenomen.

DORDTSCH DAGBLAD

voorzien in de behoefte van Dordrecht en buitengemeenten.

Prijs per kwartaal f 2.60, per week 20 ct.

Bureau: Voorstraat 166, Dordrecht

Door samenwerking op het gebied der Christelijke Pers zal het mogelijk zijn de vergelijking met niet-beginselbladen, zoowel wat prijs als inhoud aangaat, ruimschoots te doorstaan.

Wie zich heden voor minstens één jaar abonneert op een onzer bladen, ontvangt al de tot 31 December nog te verschijnen nummers met inbegrip van de Zondagsbladen, gratis. Men kan gebruik maken van onderstaand intekenbiljet en dit op zenden aan het Bureau van het blad, hetwelk men verkiest. Natuurlijk kan men zich ook per briefkaart aanmelden.

Directie Vijf Samenwerkende Christelijke Dagbladen

Ondergeteekende wenscht zich te abonneren op

met ingang van 1 Jan. 1938, en de voor dien datum verschijnende nrs. en Zondagsbladen gratis te ontvangen.

Naam: Woonplaats:

1) In te vullen den naam van het gewenschte blad.

18c J

Mede
Bou
Gall
Jasp
Lind
terda
Dr
Wol
hove
Mr

Alle
Prof.

INHOUD:

Biblos Ge

Hepps mi

in verban

Even Par

Schetsen:

— Geeste

Week: Ro

Kerknieu

HO

Tegen
lieven als
bezwaren
heeft men
haar doel
geestelijk
derhalve
de samen
liefdadigh
chening t
zouden v
dat de me
breken de
uitgeroeid
baut¹⁾ b.v.
getoond, v
vruchtbaar
ten maar
samenstel
gen. Ook
meening,
planting e
te brengen
aan erfeli
minderen.
door midde
genetische

Bovendien
reiken, de
armoede,
(tuurrampe
schen elke
erfelijke z
reden om
ooit uit
medelijder
legenheid
en liefde

Een and
liek heeft
wereld toe
bestaan. E
heid en a
ook gedaa
mige min
zeer veel
niet waare
nen zijn. I
Immers h
ondanks h
in de ma
kant even
erfelijke de

1) Dr F.
Mensch en
2) Juister
een geringe